

KIRÁLYHALOM az élen

83 százalékbán teljesítették a beszoigáltatást, — most nem „öt holdban” hanem a fejükkel gondolkodnak

A kocsikerék mélyen leereszkedik — és mégse hagy nyomot maga után. Pedig a zsákok nyomhatják, mert Póka Illés kocsija alaposan megrakta.

A Bokor-iskola felől jön a dűlőről ki a köves utra. Ott már könnyebben gurulnak a kerekek. Egészen az állomásig, ahol az épületek ezt olvassuk:

Város'anva

Az állomás épületétől pár lépésre van a magtár. Négy kocsi áll előtte zsákokkal megrakva. Póka Illés odajár a legutolsó után. Innét a sínek mellől úgy látszik, mintha Szekeres Imre kocsija volna Átokházáról.

A Szekeresé...? Nemigen — mondja Varga Ferenc váltókezelő —, az már tegnapelőtt behozta az utoljást.

Persze, hogy nem azé — hát nem látja a két csikót a kocsi előtt? A Szabó Istváné —, vagy hogy még pontosabb legyen, Varju-Szabó Pistáé.

A sínek az állomástól a magtár felé mennek. Négy teher-vagon áll az épület előtt, a kisvasút vagonjai. Az ajtók — a vagonokon, meg a magtáron is — zárva vannak. A vagonok megteltek, a magtár pedig a másik oldalról telik tovább, a kocsikról. Négy kocsi — illetve mindjárt öt lesz, mert ott jön a Hebők Antalé is.

A zsákok

a kocsikról a vállakra billenek, azután a mázsára csusz-nak. Koppan a kiló és megmerevedik a lánc a mázsán. Csend van, a lánc egy negyedszavarulatot tesz és közben halkán kattan egyet. A mázsáló fenséges mozdulattal veszi le a huszást és egy ötvenest tesz a helyére. A mázsa nyelvét hüvelyk- és mutatóujja közé veszi, aztán elfengedi.

Közben Póka Illés homlokáról — a haja alól elindul egy verejtékcsepp. Párszor megböklök a homlokráncailban, aztán meglódul és a szemét között átsuhanva végigszalad az orrán. Ott a hegyén egy pillanatra gondolkodik — párszor megremeg — és lecsuppen. A legfelső zsákra, éppen oda, ahova tintaceruzával ezt a két betűt írták: P. I.

Játszik a mázsa — két nyelvet egymásra öltöget. A mázsás felkattintja és a zsákokat ismét vállra emelik. A rozshegyre fektetett deszkán felkapaszkodók zsákosul a Póka és ott fenn, a sarokban — a legfetején — kiönti.

338548

kilót szolgáltatott eddig be a királyhalmiak. Megelőzték a ruzsajárásiakat. De megelőzték a többi szegedkörünyéki járást is, mert eddig 83 százaléki teljesítették a beszoigáltatást.

Miért szolgáltatott be? Mi volt az oka? — vetődik fel a kérdés.

»A népi demokráciában — a szocializmus küszöbén — új, a közösséget szolgáló emberek élnek — mondják egyesek.

»A jutalom ösztönözte a gazdákat a beszoigáltatásra és a szigorú büntetések rettentették el a be nem szolgáltatástól őket — mondják mások.

Mindkét felelet téves — illetve hiányos. A beszoigáltatási rendelet, a kijátszásra mért súlyos ítéletek, az idejében beszoigáltatónak kiadott jutalom feltétlenül gyorsította a beszoigáltatást — mondhatnánk úgy is, hogy biztosította. Sok gazda azt mondta: »Ha tartogatom a gabonát, csak szárad és kevesebb lesz.« Ezért is igyekezett minél hamarabb beszállítani.

Azok a gazdák azonban, akik egy kicsit gondolkodtak a dolgok fölül, akik tudták saját tanyájuk kerítésén, továbbmenetek — és tovább jutottak. Például Varju Szabó István elvtárs, az UFOSZ elnöke ezt mondotta:

»Nézzünk egy kicsit körül. Itt van a szerszám a lovakon, itt van a sín a kocsikerekeken, itt vannak ezek a vagonok, az ing, amit viselünk, a nadrág, a csizma, a bakancs, a műtárgya és még sorolhatnánk akár estélég is. Ezek nyilván nem úgy pottyantak le onnét felülről, de nem is úgy lesznek, hogy vetik, aratják és csépelik őket. Ezek a bogyórák, a vasgyűrűk, a vagongyűrűk, a fonódák — az ipari üzemekben dolgozó munkások keze alól kerülnek ki.

Hogyan dolgozunk mi, ha nem lenne a lovakra szerszám, ha nem volna eke, vagy kocsi, hogyan dolgoznánk, ha nem volna lábbellink és ruhánk? És akik ezeket csinálják, szintén enni akarnak, hogy dolgozhassanak. És hogy mi is dolgozhassunk. Hát ezért kell a beszoigáltatást pontosan végrehajtani. Aki ezt nem érti meg, az nemcsak a munkásságnak, az országnak — hanem elsősorban a saját maga ellensége.

Királyhalmon a Baromjárás-

ban, Birkajárásban, Kiskécsen és a többi területeken az emberek messze laknak egymástól. Ugy mondta valaki, hogy

„5 holdanként élnek”

Egyik tanya a másoktól néha félórát járásra van a mély homokban. A múlt rendszerben ez a települési forma jól jött az uraknak, mert így könnyebben megakadályozhatták, hogy a paraszti újságot olvassanak, művelődjenek, tisztában legyenek a világ — és a maguk — dolgaival. Az események azonban megmozgatták a népet. A közös érdek — legelőször is az, hogy az ural világ többet vissza ne térjen, az, hogy az életszínvonal emelkedjen és az, hogy a királyhalmiak gyerekei is jár-hassanak iskolába, lehessenek orvosok, tanárok — ez a közös cél a szétszórt tanyákat közelebb hozza egymáshoz. És közelebb hozta a tanyavilágot Szegedhez, Budapesthez, mindazokhoz a helyekhez, ahol ipari dolgozók gyártják a ruházatot, az éleket, traktorokat.

Tehát aki azt mondta, hogy »a népi demokráciában új, a közösséget szolgáló emberek élnek«, szintén nem a teljes valóságot mondta. Mert az igazság az, hogy az értelem az embereket mindig közelebb hozza egymáshoz, mindig jobban tisztázódik és fejlődik az emberek egymáshoz való viszonya és mindinkább kialakul »gyönyörű képességünk, a rend«, a szocialista társadalom. Ez a folyamat alakítja ki az új embert mindenhol — Királyhalmon is. És ez az új ember legelső sorban abban különbözik a régiről, hogy nem »öt holdban« gondolkodik, hanem a saját fejével.

Nem mondhatjuk tehát, hogy általában »a népi demokráciában ilyen emberek élnek« — hanem úgy fogalmazhatjuk meg, hogy már vannak, már élnek a népi demokráciában ilyen emberek. Az élmunkások, a termelési versenyek győztesei. És ahogyan haladunk a szocializmus felé, mindig többen lesznek.

b. p.

Igazi amerikai teljesítmény:

620.000 válasz egy év alatt

A svájci »Sie und Er« című folyóirat legújabb számában cikket olvastunk az amerikai válaszok fantasztikus számáról. A cikkből értesülünk, hogy még 50 évvel ezelőtt 45.000 válasz esett egy évre, addig 1946-ban az időközben megkétszereződött lakosságra 620 ezer, tehát 14-szer annyi válasz jut.

Megállapították, hogy a válaszok legnagyobb része az úgynevezett »első tízezer« köréből adódik. Hogy megkönnyítsék ennek a rétegnek az elváltását, szabályszerű iparkeletkezett, amely a Nevada állambeli Renoban működik. A válaszok egynegyede itt történik, ugyanis a Renobeli törvények szerint elég 6 hetet

Nevada államban tölteni, hogy minden további nélkül szétbontsák a házasságot. Ez az »ipar« igen jövedelmező és valóban felvirágoztatta a hírhedt Nevada államot; évente legalább száz ezer turista házaspár látogatja.

A Nevada állambeli Renoban működő »váltóipar« a »első tízezer« által megfertőzött amerikai erkölcsökre rendkívüli jellemző.

x Építkezésekre! Romházak helyreállítására, átalakításokra tervet, költségvetést a Dél-magyarországi Tervező Irodában készíttessen. Pillér Sándor közművesmester, építési terv. Feltámadás-utca 20., Rókus.

Pirosbetűs tábla

a piros téglafalon

Szegedi kőművesmunkások „liliputi” részvényeitől a mai MEMOSZ-ig

Szegeden több helyen látni lázas építkezéseket. Piros téglafalak emelkednek a magasba, másutt az időrágta régi vakolat helyébe kerül új, szinte megfiatalítja a házat. Egy-két helyen a bombázások romjaiba vág a csákány, száll a por a megfeszítútnak az építőtellek, hogy rövidesen új házak alapjainak lerakását kezdjék meg rajtuk, ahol nemrég a gyíkok napozója és kőbor kutyák menedékhelye volt.

1947 tavaszán valóra vált a régi terv

Sok ilyen építkezésnél, tartározásnál, vagy bontási munkálatnál MEMOSZ felírású pirosbetűs tábla díszel a piros téglafalon, amely azt hirdeti, hogy a munkásokat a Magyar Építőipari Munkások Országos Szövetségének szegedi csoportja végzi.

Alig másfél éve alakították meg a MEMOSZ-nak ezt a csoportját szűkpénzű szegedi építőmunkások. A gondolat és a terv régi volt. Az elmúlt rendszer azonban súlyos akadályokat gördített eléjük, mert a nagytőkés építkezési magánvállalatoknak konkurenciát jelentettek volna. Az első világháború utáni években Budapesten megalakult MEMOSZ-t is lehetlenné tették az akkori nagytőkések.

A felszabadulás után a szegedi építőipari munkások, Gyólai István elvtárs, mai vállalatvezetőjük irányításával azonnai szervezkedni kezdtek, hogy végrehajtsák régi vágyukat. 1947-tavasza, amikor az egész országban kezdtek már kibontakozni a munkaalkalmak, a magyar demokrácia szövetségi törvényének értelmében meg is alakították Szegeden a MEMOSZ-t.

A kezdet nagyon

nehéz volt

A munka 24 szegény, nagybörészt állásnélküli kőművesmunkás fillérével indult

meg. Anyag nem állt rendelkezésükre s tőkájuk sem volt, legfeljebb annyi, amennyi a 15—50 forintos liliputi részvényekből gyűlt össze. Hozzájárult ehhez még az is, hogy kezdetben idegenkedtek a MEMOSZ-tól és a nagy építkezést vállalkozók is mindent elkövettek, hogy lehetlenné tegyék őket. A munka azonban a legnagyobb nehézségek ellenére is megindult. Az első munkák után a kezdetben hiányzó bizalom is megjött. Szakemberek, a város mérnökei és mindenki, aki csak látta a MEMOSZ munkáját, legnagyobb elismerését fejezte ki a kőművesmunkásoknak. Egymás után kapták a nagyobb megbízatásokat nemcsak Szegeden, hanem a környező városokban is.

Ott díszelgett a MEMOSZ pirosbetűs táblája a Gyufagyárt új építkezésein, a MAV osztálymérnökségén, az újszegedi magkísérleti intézetén és még számos nagyobb építkezésnél. Egyik legnagyobb munkájuk a Faragó-utcai hatalmas munkásbérház nemcsakára megtelik már lakókkal. A lebombázott gyermekeklinikát is ők építik ujja.

Fillérekből

százasok születnek

Az államosítás óta még szebb eredményeket érnek el. Néhány filléres tőkájukból rohamosan forintok lettek, ma már tíz és százekben is számolnak s igen sok nemrég még munkanélküli szegedi kőművesmunkásnak nyújtana biztos megélhetést.

Céljuk: olcsón és jól dolgozni. A még nagytőkések kezében lévő magánvállalatok számára hatalmas konkurenciát jelentenek. Sokkal jobb és pontosabb munkát nyújtanak azoknál. Tudják, hogy akárhány építenek, saját maguknak is emelik a piros téglafalakat, mert a múlt romjain valamennyiünk boldog jövőjét építik, a magyar népi demokráciát.

Színház • Művészet

A nemzetközi munkás-dalversenyre meghívták a MAV szakszervezet Hazánk dalkört és az Szegedi Egyetemi Énekkart

A magyar demokrácia kulturális megnyilatkozásai során páratlan zenei események igérkeznek az a demonstráció, amelyet augusztus 20., 21. és 22-én rendeznek meg a fővárosban. A munkásdalos szövetség ugyanis nemzetközi munkásdalversenyre hívta meg Európa dolgozó népének legkiválóbb kórusait, amelyek közül az orosz, a francia, az olasz, a román, a bolgár, a jugoszláv, a lengyel és csehszlovák dalosegyesületek küldik el a legkiválóbb képviselőiket. Magyarországról hat kiválasztott kórus vehet részt a versenyen és Szeged dalkultúráját az a kifüfütés érte, hogy a dolgozók énekkarai kö-

zül a Szegedi Egyetemi Énekkart és a MAV szakszervezet Hazánk dalkörét hívták meg a versenyen való részvételre. A két kar Kertész Lajos karnagy vezetésével már hetek óta szorgalmasan próbál és számos közben felbukkant akadály ellenére is nagy szorgalommal és lelkesedéssel készül a nagyszabású nemzetközi versenyre.

A kulturalkormány és a verseny rendezőségének az a terve, hogy a versenyek lebonyolítása után valamennyi magyar vidéki városba leküldök a nemzetközi verseny egyik résztvevőjét és hír szerint Szegedre a lengyelek jönnek bemutató hangversenyre.

Kisiparos nagygyűlés

augusztus 8 délelőtt 10 órakor

a Belkereskedelmi Igazgatóság (volt kamara) nagytermében Szeberényi Alfréd KIOSZ orsz. főtitkár a kisiparosságra nézve nagyfontosságú bejelentéseket tesz. Kisiparosok! Rólatok lesz szó! Mindenki ott legyen!